

Voorstel 'Sportverenigingen en alcoholmatiging regio Alkmaar'

Versie 5 d.d. 14 oktober 2016

1. Inleiding

In 2015 is er een Mystery Guest onderzoek gedaan naar de alcoholverstrekking aan minderjarigen. Uit dit onderzoek bleek dat de naleving bij sportverenigingen zeer slecht is. In slechts 19% van de aankoop pogingen bij de sportverenigingen lukte het de minderjarige jongeren **niet** om alcohol te kopen. Reden voor de werkgroep Gezondheid regio Alkmaar om dit onderwerp als speerpunt te benoemen. Een subwerkgroep bestaande uit Hans de Vries (gemeente Alkmaar), Trudy van der Weide (gemeente Castricum), Ton Leenders (Brijder Jeugd) en Esther Burger (deelprojectleider Gezondheid project 'In control of alcohol&drugs') heeft een eerste opzet geschreven. Deze opzet is op 9 mei besproken binnen de werkgroep Gezondheid en werd met een aantal kleine aanvullingen nu voorgelegd aan de stuurgroep op 26 mei 2016. De stuurgroep is akkoord met de eerste opzet en heeft om nadere uitwerking gevraagd.

2. Voorstel 'Sportverenigingen en alcoholmatiging regio Alkmaar'

Resultaat

31 december 2017 is het aantal **niet** geslaagde alcohol aankoop pogingen door minderjarige jongeren bij sportverenigingen overall in de gehele regio gestegen is van **19% naar 38%**, indien alleen op voorlichting en advies wordt ingezet.

Een nalevingspercentage van minimaal 60% is haalbaar als daarnaast een **strak en intensief handhavingsregime** wordt toegepast. Navraag bij de verschillende gemeenten in Noord Kennemerland leert dat hier een groot knelpunt ligt.

➤ Castricum

In Castricum doet een aantal sportverenigingen mee aan het convenant Jong Proef. Deze verenigingen worden gecontroleerd door een externe partij d.m.v. minderjarige mysteryshoppers. De controles bij de overige sportverenigingen worden naar eigen inzicht van de toezichthouders gedaan. Zij geven zelf aan dat dit niet frequent genoeg is om goed te kunnen handhaven.

➤ Heerhugowaard

Toezicht en handhaving word gedaan naar eigen inzicht. Elke sportvereniging wordt minimaal 2x per jaar bezocht.

Langedijk

In Langedijk worden de controles door een externe partij gedaan. De afspraak is dat er 2x per jaar een controle op leeftijd is en 1x per jaar voor overige vergunningsvoorwaarden. De gemeente is niet tevreden over de huidige gang van zaken. Tot op heden is er geen enkel incident gerapporteerd en dit wordt door de gemeente in twijfel getrokken.

➤ Alkmaar

Er wordt momenteel gecontroleerd bij sportverenigingen op het moment dat er activiteiten zijn waarbij ontheffing voor het sluitingsuur is verleend.

Daarnaast wordt er gecontroleerd als daar aanleiding toe is, zoals bij meldingen over overlast of als er vermoedens zijn dat er ergens de regels niet worden nageleefd (bijvoorbeeld schenken onder 18 jaar). In 2016 zijn er los van de controles bij ontheffing sluitingstijd, geen controles geweest. Er was verder geen aanleiding voor controle.

➤ Bergen

Er wordt in principe alleen gecontroleerd op vergunningen, tenzij er klachten zijn over bijvoorbeeld geluidsoverlast, te lang open zijn. Dan wordt er wel eens gecontroleerd op sluitingstijd, maar dit komt dus sporadisch voor.

Het is van belang dat er geregeld controles zijn bij de sportverenigingen, zodat zij ook zien en ervaren dat er vanuit de gemeenten wordt gehandhaafd. Dit is een extra prikkel voor sportverenigingen om hun alcoholbeleid goed op orde te hebben.

Activiteiten project

a. Kick-off presentatie per gemeente

Per gemeente wordt binnen bestaande of reguliere overleggen/bijeenkomsten van de sportverenigingen een korte kick-off presentatie gegeven waarvoor **alle** sportverenigingen (waaronder ook maneges) van de desbetreffende gemeente worden uitgenodigd.

Op deze kick-off presentatie komen in 20 minuten de volgende zaken aan de orde:

- Voorlichting wet- en regelgeving
- Informatie over het effect van alcohol op de hersenen van jongeren
- Een best-practise voorbeeld vanuit de eigen gemeente; een sportvereniging die wel goed scoort op naleving legt uit op welke wijze zij het alcoholbeleid binnen hun sportvereniging georganiseerd hebben
- Korte presentatie van een service-aanbod waar sportverenigingen gebruik van mogen maken (zie onder b.)

De kick-off bijeenkomst wordt door de volgende partijen georganiseerd:

- Gemeente, waaronder ook afdeling Openbare Orde en Veiligheid/Handhaving en Sport met gebruikmaking van burgemeester.
- Brijder Jeugd
- Project 'In Control of Alcohol&Drugs'
- AlkmaarSport en/of Sportservice Kennemerland

De werving is hierbij een groot aandachtspunt. Sportverenigingen zullen persoonlijk benaderd en geënthousiasmeerd moeten worden. De sportverenigingen worden uit naam

van de burgemeesters benaderd. Hiervoor zal de gemeentelijke organisatie worden ingezet. Beleidsmedewerkers OOV, Sport en Gezondheid stemmen hierover gezamenlijk af.

Planning:

- Uiterlijk februari 2017 is er in elke gemeente een kick-off presentatie georganiseerd

b. Service-aanbod uitvoeren

Na de kick-off bijeenkomst kunnen de sportverenigingen gebruik maken van het service-aanbod. Het service-aanbod kan aangevraagd worden tot en met 2017. Dit service-aanbod wordt via een menukaart aangeboden, zie bijlage 1.

In regio Alkmaar zijn 113 sportverenigingen. Gezien het feit dat een aantal verenigingen geen/ niet veel jeugdleden onder de 18 jaar zullen hebben (bijvoorbeeld petanque, schietsport, duivensport) rekenen wij dat er 100 verenigingen bereikt moeten worden. Een eerste streven is dat er 50 sportverenigingen gebruik maken van het service-aanbod.

In gemeente Castricum loopt een pilot met de Jong proef Preventiemethodiek, zie voor meer informatie bijlage 2.

c. Toezicht op naleving

Onlosmakelijk is aan dit plan verbonden dat de naleving gecontroleerd moet worden en verenigingen hier op aangesproken worden. De insteek is preventief en niet repressief. Dit kan op 2 manieren of een combinatie hiervan:

- Door de gemeentelijke BOA's (zie ook knelpunt onder resultaat)
- Inzet van Mystery Shoppers die minderjarig zijn

Een onderzoek met Mystery Shoppers brengt kosten met zich mee. Voor de regio West Friesland zijn 2 offertes opgevraagd voor een vergelijkbaar aantal sportkantines.

I. Nuchter, Kenniscentrum Leeftijdsgrenzen

Nuchter biedt een nalevingsonderzoek met MysteryKids van 17 jaar.

Kosten :

- € 8.780,- (exclusief BTW) bij één aankoopopgave bij 112 sportverenigingen
- € 16.060,- (exclusief BTW) bij twee aankoopopgaven bij 112 sportverenigingen

II. STAP

STAP biedt een nalevingsonderzoek met MysteryKids van 17 jaar

- € 9.624,- (nog navragen of dit in- of exclusief BTW is) bij één aankoopopgave bij 112 sportverenigingen
- € 15.956,- (nog navragen of dit in- of exclusief BTW is) bij twee aankoopopgaven bij 112 sportverenigingen

III. Blijf Helder

Blijf Helder is een **gratis** initiatief van NOC–NSF in samenwerking met Heineken. Bij sportverenigingen die deelnemen worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Mystery visit gevolgd door ontvangen rapport en pakket met communicatiematerialen
- Actief uitdragen verantwoorde alcoholconsumptie door plaatsen materialen
- Binnen 10 weken tweede mystery visit
- Eindrapport

De Mystery visitors zijn ouder dan 18 jaar en de rapporten worden alleen gedeeld met de sportverenigingen zelf en niet met andere partijen.

NB. Jong Proef Preventiemethodiek is inclusief Mystery Shoppers

d. Naming en shaming

Er zal vanuit 'In Control of alcohol&drugs' positieve aandacht worden besteed aan de sportverenigingen die deelnemen aan bovenstaand project, bijvoorbeeld via social media en (lokale) kranten. Daarnaast ontvangen deze sportverenigingen een certificaat vanuit 'In Control of Alcohol&Drugs'.

Sportverenigingen die tijdens controles en een eventueel nalevingsonderzoek slecht scoren, zullen gemeld worden aan de werkgroep Gezondheid regio Alkmaar en stuurgroep regio Alkmaar.

Vragen aan stuurgroep:

1. Gaat u akkoord met het voorliggende plan?
2. Bent u bereid hiervoor in eerste instantie een bedrag van maximaal 50 x € 500,- (verwacht gemiddeld bedrag per deelnemende vereniging) = **€ 25.000,-** te reserveren vanuit het lokaal budget In Control of Alcohol&Drugs voor de regio Alkmaar? Indien het project een succes wordt en er meer financiën noodzakelijk zijn, zal dit worden voorgelegd aan de stuurgroep.
3. Op welke wijze wilt u toezicht op naleving gaan houden gezien het knelpunt m.b.t. de controles en handhaving? Welke toezeggingen kunt u hierin doen om het plan meer draagvlak te geven?